

БАЙРАМ

Ветеранлагъа - хакъсыз такси бла саугъала

Хар бирибизге да багъалы Уллу Хораманы юню бла алгышары сазыри жазылган эмда КЪМР-ни Президенти Арсен Канокоев кес кюл салгъан откырылга, алгъарында бардырылган суботникте республиканы халкы жыйын ахчадан 5-шер минг сом салынган конвертке да байрамны алдында 1581 адамы хар бирине берилдик. Аяланы Уллу Ата журт урушка кытышканла эмда ёлген аскерилени юй бийчелери алышдыла.

Аладан сора да, ветеранлагъа РФ-ни Пенсия Фонду дан 500-шер сом юпешинкириди. Республиканы шахарларында бла районларында аластыла Уллу Ата журт урушуну ветеранларны намысларына торлю-торлю ишле кытарылды.

Дунианы фашизмден кутхарган адамлагъа хар заманда да уллу эс буралады. Уллу Ата журт урушка кытышканладан машина керек болгъанына барсына да ВАЗ-ла юпешингендиле.

Республикада Хораманы 64-жыллыгына аталып да кеп торлю ишле бардырырга белгиленди. 6-чы майда Нальчикде автомашинаны кыууу «Емюрлок отну» кытында аскер малтуулукну жерлерине тибергенди. 9-чу майда КЪМР-ни Президенти Арсен Канокоев, Парламенти Председатели Чеченаны Ануар, Правительствоу Председатели Андрей Яриш «Мактуулукну ёмюрлок оту» эсертмеге юпле салдыкдыла. Ол кюн Келишилукню майданда уллу байрам болукчу, республиканы башчысы ветеранланы алгышарыкды.

Кырал концерт залны алдында майданда 9-чу майда «Уллу хораманы туудуклары» деген ат бла патриот жырларны фестивалы бардырылды. «Восток» кинотеатры алдында ветеранланы хору жырларыкды, Абхазия майданда «Бир адам да, бир зат да унутулмагъанды» деген ат бла концерт болукчу.

Туугъан жерин суйген, табийгъатны сакълар

Баш кюн Нальчикде «Къорулагъы» жерни, къорулагъы» деген ат бла республика акция бардырылды. Аны шахарны администрациясы билим беруу департаменти, Сабийлени бла жаш тёлону чыгармачылыкларына республикалы арасы, къошакъ билим берген уржудениналаны башчылары кыругъан эдиле. Ол кюн Абхазия майданара аша шахарыбызны эм анда жуукъ элде болган жыйарма сегиз школну, школ-сабий садланы окуучулары келгендиле. Ала сахнада абаданла төсгенде, жырлагъанда да, тынчайып турмай, ала этгенин къатлагъандыла. Аны бла бирге уа жарыкъ ауазлары бла «Жаша, жаша, мени Нальчиким!» «Жаша, Туугъан журтум!» деп да кеп керекчи болгъандыла. Сахнага, «терек», «темир», «суу» кийимле да кийип, жашчыкъла, кызычыкъла чыгып, жерни, табийгъатны не заманда да таза тутарга кереклигин чертгендиле, алагъа кыраган сабийле да къудуретке эзан келтириу бек осал иш болгъанын анытлагъандыла. Сейрилик затла кийген кызыла уа, къолларына кырапакетле алып, майданда керексиз кыгаыт, пластик шеша уржудени келтиргенлеге конфетле бергендиле. Жылыны ичинде баргъан акцияны кезуонде сакълау экилик экология жаны бла кеп иш там алмагъандыла. Ала школларыны тегерегинде, суу болнарларында, эл журт тийерлеринде, адамла аслам солгъан жерде кир-кипчикни жыйгъандыла. Табийгъатны къоруларга уа, сакълауна кереклигин китапладан угъай, кеслери кезилери бла кырапакет, кериу билгендиле.

САБАН ИШЛЕ

Черек районну молкери быйыл жазлык битимлени 5,5 минг гектарга себерге керекдиле, бу юкюнге аны оролоу процентине себилени ала. Сюрголеде топуракны мылысын сакълау, аны жарашдырыу ишле андан ары бардырылды. Районну эл молк товарла чыгаруучулары жазлыкчылары улукчулары эм отлукчулары материалла бла жетерча жалчатылынгъандыла. Аны хайырындан жаш бабы сабан ишле кыруалыуу бардыла. Районну эл молк эм ашоту процентине себилени андан ары билдиргенлерине керек, къонокке 3175 гектарны аладыла. 2615 гектарда алагъа минерал семирткиле берилгендиле. Бююнюкде аяланы болулары аман туйолду.

Ахшы атламла

КЪМР-ни 3п молк эм ашазыкъ министерствосуну пресс-службасында бизге билдиргенлерине керек, 2009 жылы апрель айны биринчи кюнونه молкени битюе торлюлеринде тууарлары саны, бытырыны ол кезуону бла тегештергенде, 2,6 процентге кап болгъанды эм 230 мингге жуукълашханды. Ол санда инеклени санына 1,2 процент къошулгъанды эм бююнюкде ала 104 минг болгъанды. Оны кезуону ичинде тонгулзаны да 34,1 процентге ёсгенди

Шахарны игилендирирге таукелдиле

Бу юкюнде «Мой Нальчик» деген ат бла интеллектуал конкурс бардырылды. Анга окуу уржудениналдан 14 къуум кытышханды. Окуучула шахарны тарыхына, культураны, архитектураны жоралганга проектирлер келтиргендиле. Ала бир ушакъым жерле да туйобдиле. Нек адегенде аяланы авторлары шахарны сатуу аялары, спорт комплекслери бла керюрге сюелдиле. Жаш тёлону ишлери жаны бла ёлбюмден ала билдиргенлерине керек, шахарны администрациясы жаш адамла ара шахарны, тап тизгилни этюу, айытуу бла байламлы жумушда тиррек болуларыны илейди. Андан сора да, келир жылдан башлап Нальчикни омакъ этюу алагъан бек ити проектин жарашдырыу а окуучулагъа шахар администрацияны сабагында берилдикди. Огъан конкурсада уа бек игиге жыйырма сегизинчи номерли орта школну окуучулары проекти санагъанды. Ала «Моноджейн» микрорайонну айнытуу онгарын къалай керегилерин ачыкъларгъанды. Экинчи жерге уа экинчи номерли лицейни тийишле санагъанды. Аны окуучулары уа Къабарты орам къала болуруга кереклигин юсюнден айтхандыла. Миллет төрелени, байлыкны сакъларга музей ачарга тийишлисин белгилегенлери ючюн тюркюнчо номерли школну окуучулары ючюнчо жерни алгъандыла. «Бек ити эрдик» деген аха Астемир Хажибаев (30-чу школ), Марьяна Теунова (13-чу школ), Марьяна Секресова (6-чы школ) тийишли болгъандыла. Конкурсада хорлагъанлагъа шахар мэрияны атандан саугъала, Мария бла Виктор Колгирева чыгаргъан китапда да берилгендиле.

Жаш каратистлерибиз кеслерин танытдыла

Билдиргенибизча, республиканы шаркъ еднорборстволаны сабий-жаш тёлго сурт школуну жюрюген Ирина Глушченко, Аслан Жилыев, Османов Марат эм Руслан Согонов, Россияны жыйынды комиссары санында ашхар каратеден Дюндя бардырылган дунианы онбешинчи чемпионатына кытышып, бийик жетишимле болдургъандыла. Командагы терт алтын майдандан экинчи Ирина бла Аслан келтиргенлери къуандурдылар. Марат бла Руслан а бир юкюмш эм бир доммакъ майдан алгъандыла. Бу юкюнде КЪМР-ни Спорт эм туризм министрствосунда ала бла пресс-конференция бардырылды. Анга жетишилми спортчулары тренерлери Сабанчылары Мурат бла Шахмизаланы Шахмырза да кытышхандыла. Журналистлени соруларына жууап бере, Сабанчы уллу чемпионаты юсюнден айтханды. Аны билдиргенине керек, эришун кризисни кезуонде бардырылганды. Алай ол анга кытышханды ала бла пресс-конференция спортчулары барысын да келтириу онгары болмагъандан, бек юкюпелерин сайлап элгендиле. Ала бла эришуде бизни спортчуларыбиз кеслерин тийишли даражада кергюстатгъандыла.

Туристлеге таплыкъгъа

Къабарты-Малкъарда Элбрусну тийерсинде чеклинен зонагъа келген туристлеге эркилик кыгаыт берилино жоругуу жетилгенгенди. Аны юсюнден РФ-ни Къоркыуусулугууну федеральной службасыны КЪМР-де Чечки управленисыны пресс-службасын таматасы Хасанби Гуков билдиргенди. Эндиге дери туристлени Элбрусну тийерсинде барлык жоллары терт чекки зонадан бирини ороо бла ётерик болса, эркилик кыгаыт Нальчикде алыннганды. Энди ол Терс-Къол поселкада, Элбрус, Огъары Бахсан элде чеклинен ёлбюмлеринде бериледи. Жангы жорукъ «Кабартурист» ачыкъ акционер обществону эм чекки зоналаны жерлеринде орналгъан турбазаланы, альпинист лагерлени да оноучуларына баям этилгенди. КЪМР-ни Президенти бла Правительствоусуну пресс-службасы

Эл молк

Эл молкде урунгонланы шёндю кыстау кезулеринде жазлык битимлене урулуклары себиледиле, маллоны тау жыйлыклагъа чыгарыла хазырлау ишле бардырылды. Ол жаны бла Элбрус районода болуучу юсюнден бизни корреспондентибиз районну эл молк эм ашазыкъ управленисыны начальни Беджияны Рашит башкъы этгенди. - Рашит Магомедович, келгиле бек алгъа ушакъыбызны жерчилик болуучу юсюнден башлайыкъ. Сизни къоноккеригиз не халда-дыла? - Районну эл молк предпритиялары бытырыны кюр артында аяланы 1080 гектаргъа сеппен эдиле. Аны асламысын - 720 гектарын - къозлок будай алады. Квалган жерледе уа къозлок арпа ёдюрюледиле. Бююнюкде аяланы халлары игиди деп айтырга окуна болукчула. Бусагъатда ол битимлеге жукъа семирткиле бериле турдыла. Башха торлюлерин а, жарашыла, алаплагъанбыз. Болсада тирлик иги болугуна ушанылулук барды. - Жазлыкчылары себибу а къалан барды? - Молкюнде ол неда бу битимни ёдюрюрге деген кергюстюу жукду. Ала кыбайсы битимни тийишли керселе да, аны урулугун себиледе. Сёз ючюн, чеклинен жууап алаплагъа болган «Кёбден» обществу чёпленуно сайлагъанды эм анга эки юкю гектар жер белгилениди. Андан сора да, ол бизни районну тийерсинде 210 гектар сюркю жерлени арендага алгъанды эм апрель айны ахыр кюнлеринде анга сипослук нартохню урулугун сепгендиле. Былламда орналгъан элли-фермер молк чёпленуно 65 гектаргъа себиб болгъанды. Дагъыда ол элли гектарда мирзеулук эм сипослук нартох ёдюрюлюкдю. Чеклинен жууаплагылы болгъан «Лашукта» обществу 75 гектаргъа жазлык арпаны урулугун себилдик. Башха эки молк да, аны урулугун себиледе. Сёз ючюн, чеклинен жууап алаплагъа болган «Кёбден» обществу чёпленуно сайлагъанды эм анга эки юкю гектар жер белгилениди. Хар къайда да бююнюкде урулук себибу ишле босала кетгендиле. - Районну эл молк предпритиялары сабан ишлени бардырырга кеслерини техникалары бармыды? - Аны ишлеу болжалы эртеле болууларды эм терк-терк бузуларды, запас керекле сатып алгъан а алай тын туйюлюдо. Ол жаны алап Шахмырзаны элли-фермер молкюне мажарыкды эм тракторлары, комбайнлары да бардыла. - Лашуктаны эм Кёбденлени эл молк предпритияларыны уа кеслерини техникалары бла жаланаду урулук себерге онгары барды. Жер сюрюнде, тырауучу этгенде, тирлик жыйгъанда уа техниканы арендага алырга тошеди. - Энди уа малчылыккъа кечейик. Сизни молккеригизде мал кытыштыуу къалай ётгенди? - Битюе алап айтханда, жетишилми. Мал аша жетерча бар эдиле, аны юсюне кылары аз къыш отлаулары хайырларыгъа да он бергенди. Тууарладан кеп къораны болмагъанды, жаланаду аккиси-юкюсю ёлгендиле аны. Молкюнде бююнюкюнде 410 тууар, ол санда 169 ийик, 1685 кый эм 82 ат бардыла. Быйылны биринчи кварталында отуз жети бузоу алыннганды. Къойладан а тёлмо май айны ахырына алынип башлангъанды.

Упананы Арсен (алдында) бла Марат «Черек-1» чеклинен жууаплыкыгы болган обществу блока этдиле. Ала чыгаргъан къурулуш материаллагъа сурам районда, андан тышында да уллууду.

Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алгъанды.

Ишни аягъы юсюне салыргъа кюрешебиз

Баш кюн Нальчикде «Къорулагъы» жерни, къорулагъы» деген ат бла республика акция бардырылды. Аны шахарны администрациясы билим беруу департаменти, Сабийлени бла жаш тёлону чыгармачылыкларына республикалы арасы, къошакъ билим берген уржудениналаны башчылары кыругъан эдиле. Ол кюн Абхазия майданара аша шахарыбызны эм анда жуукъ элде болган жыйарма сегиз школну, школ-сабий садланы окуучулары келгендиле. Ала сахнада абаданла төсгенде, жырлагъанда да, тынчайып турмай, ала этгенин къатлагъандыла. Аны бла бирге уа жарыкъ ауазлары бла «Жаша, жаша, мени Нальчиким!» «Жаша, Туугъан журтум!» деп да кеп керекчи болгъандыла. Сахнага, «терек», «темир», «суу» кийимле да кийип, жашчыкъла, кызычыкъла чыгып, жерни, табийгъатны не заманда да таза тутарга кереклигин чертгендиле, алагъа кыраган сабийле да къудуретке эзан келтириу бек осал иш болгъанын анытлагъандыла. Сейрилик затла кийген кызыла уа, къолларына кырапакетле алып, майданда керексиз кыгаыт, пластик шеша уржудени келтиргенлеге конфетле бергендиле. Жылыны ичинде баргъан акцияны кезуонде сакълау экилик экология жаны бла кеп иш там алмагъандыла. Ала школларыны тегерегинде, суу болнарларында, эл журт тийерлеринде, адамла аслам солгъан жерде кир-кипчикни жыйгъандыла. Табийгъатны къоруларга уа, сакълауна кереклигин китапладан угъай, кеслери кезилери бла кырапакет, кериу билгендиле.

Жаш каратистлерибиз кеслерин танытдыла

Билдиргенибизча, республиканы шаркъ еднорборстволаны сабий-жаш тёлго сурт школуну жюрюген Ирина Глушченко, Аслан Жилыев, Османов Марат эм Руслан Согонов, Россияны жыйынды комиссары санында ашхар каратеден Дюндя бардырылган дунианы онбешинчи чемпионатына кытышып, бийик жетишимле болдургъандыла. Командагы терт алтын майдандан экинчи Ирина бла Аслан келтиргенлери къуандурдылар. Марат бла Руслан а бир юкюмш эм бир доммакъ майдан алгъандыла. Бу юкюнде КЪМР-ни Спорт эм туризм министрствосунда ала бла пресс-конференция бардырылды. Анга жетишилми спортчулары тренерлери Сабанчылары Мурат бла Шахмизаланы Шахмырза да кытышхандыла. Журналистлени соруларына жууап бере, Сабанчы уллу чемпионаты юсюнден айтханды. Аны билдиргенине керек, эришун кризисни кезуонде бардырылганды. Алай ол анга кытышханды ала бла пресс-конференция спортчулары барысын да келтириу онгары болмагъандан, бек юкюпелерин сайлап элгендиле. Ала бла эришуде бизни спортчуларыбиз кеслерин тийишли даражада кергюстатгъандыла.

Туристлеге таплыкъгъа

Къабарты-Малкъарда Элбрусну тийерсинде чеклинен зонагъа келген туристлеге эркилик кыгаыт берилино жоругуу жетилгенгенди. Аны юсюнден РФ-ни Къоркыуусулугууну федеральной службасыны КЪМР-де Чечки управленисыны пресс-службасын таматасы Хасанби Гуков билдиргенди. Эндиге дери туристлени Элбрусну тийерсинде барлык жоллары терт чекки зонадан бирини ороо бла ётерик болса, эркилик кыгаыт Нальчикде алыннганды. Энди ол Терс-Къол поселкада, Элбрус, Огъары Бахсан элде чеклинен ёлбюмлеринде бериледи. Жангы жорукъ «Кабартурист» ачыкъ акционер обществону эм чекки зоналаны жерлеринде орналгъан турбазаланы, альпинист лагерлени да оноучуларына баям этилгенди. КЪМР-ни Президенти бла Правительствоусуну пресс-службасы

Жаш факультет

Бир заманда Союзданы Анежев Малкыяр эстрада...

чакланы Артурду. Мени жырлары асылым ол айтырык...

мурагыбыз. Аландан бири - акь сууну кызыгыт Союзданы...

Жарыгуна, ол, гиче суучука, бир ыз бла барган...

Быйыл Кызарты-Малкыярлар Россияни аскерине кылуугу...

«Жангы жулдузла ачаргыды мурагыбыз»

Кеп жерлерге ишимди алышы кетип, жаным жаланды...

честволу жаздырып ючюндө, жаным усталык керекди...

Биз, ол ишин кылууга алып, республиканы эстрадала...

Фестиваль эки кунге созулганды

«Элбрусун жулдузу - 2009» суратлау сабий чыгармачы...

Керти айтаас, ол тынч тоюккод. Бизни продукциясы бийик...

дан а Жангы жылы байрамла аталган жырда да заказ береди...

«Бюджеттеги кыргыздын» деген жырла...

Телевизор

«Жазны онжети такыйкыасын» кьол бла тюрсюлендиргендиле

«Россия» телеканалда айтылык кинону жаңыланган варианттын кьоргозотп баш...

Ма алапы барысын да кьол бла тюрсюлендиргендиле...

Ушакны ОСМАНЛАНЫ АИШАТ бардырынды.

Кыргыздын кьоргозотп башлаганды. «Жазны онжети такыйкыасын» деген фильмин...

Бир ыйыкьыда

Машинасын терекге урганды

Республиканы жеринде 27-чи апрелден 3-чи майга дери 21 адам болганды...

ринден качып кеткени ючюн туулганды.

«Кыртлыкьыга кьажау жумуртхала»

Сабийни акьылды жукьусуна кере

торанланы бек ий ашаркылары татууларычына ийислери болган ингалаторла бардыла.

Операция

Керексиз саутулдан кьутулгуз

Газет окуучулары эспериде болуп, кьолларында закон...

«О.ТКАЧЕНКО, КьМР-де МВД-ны УГИБДД-сы»

«Сыра семиртмейди»

Интернетте табынлыкьы кьоркьуулду

Ахыр кезинде Интернетте табынлыкьы юсюндө кеп торло даулаш...

УЧРЕДИТЕЛЕ: КЫЗАРТЫ-МАЛКЫАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication information including contact details for the publisher, editorial board, and subscription rates.